

Αθήνα, 30-07-2013

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/5081/30-07-2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Ταχ. Δ/ση : Κηφισίας 1-3, Αθήνα
Ταχ. Κώδ. : 115 23
Τηλ. : 210 64 75 601
Fax : 210 64 75 628
Email : contact@dpa.gr
Ιστοσελίδα : www.dpa.gr

Α Π Ο Φ Α Σ Η 95/2013

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 2-07-2013 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος της Αρχής, κωλυομένου του Προέδρου Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Χαράλαμπος Ανθόπουλος, Γρηγόριος Λαζαράκος, ως εισηγητής, και Σπυρίδων Βλαχόπουλος, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Δημητρίου Μπριόλα, Αναστάσιου – Ιωάννη Μεταξά και Λεωνίδα Κοτσαλή. Παρόντες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν ο Ανάργυρος Χρυσάνθου, Πληροφορικός ελεγκτής, ως βοηθός εισηγητή, και η Μελπομένη Γιάννακη, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

1. Στις 19-02-2008 η Αρχή έστειλε – κατόπιν της υπ'αριθ. Γ/ΕΙΣ/872/14-02-2008 καταγγελίας του Α – το υπ'αριθ. Γ/ΕΞ/872-1/19-02-2008 έγγραφο στην «GLOBAL

GREECE ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» με δ.τ. «GLOBAL GREECE Μ.Ε.Π.Ε» (εφεξής Global Greece) με το οποίο αφενός την ενημέρωνε για την κείμενη νομοθεσία και αφετέρου της ζητούσε να παράσχει διευκρινήσεις αναφορικά με την συγκεκριμένη καταγγελία.

2. Στις 10-07-2009 η Αρχή απήλυθε – κατόπιν των υπ’ αριθμ. Γ/ΕΙΣ/952/12-2-2009, Γ/ΕΙΣ/1433/05-03-2009, Γ/ΕΙΣ/1434/05-03-2009, Γ/ΕΙΣ/2674/29-04-2009, Γ/ΕΙΣ/3343/26-05-2009 καταγγελιών του Α με το υπ’ αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/952-1/10-07-2009 έγγραφό της – έγγραφο /σύσταση στην εν λόγω εταιρεία με το οποίο: α) την ενημέρωνε για τις εν λόγω καταγγελίες και για τη νομοθεσία που διέπει την αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, β) την παρότρυνε να προσαρμόσει τις πρακτικές της ώστε η αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου να συνάδει με τις διατάξεις του ν.3471/2006, ενώ γ) της ζητούσε διευκρινίσεις αναφορικά με τον τρόπο λήψης συγκατάθεσης των υποκειμένων των προσωπικών δεδομένων που τηρούσε στο αρχείο της καθώς και την προέλευση αυτών.

Στο τελευταίο αυτό έγγραφο/σύσταση της Αρχής, η Global Greece απάντησε με το υπ’ αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4650/27-07-2009 έγγραφό της, με το οποίο παρείχε διευκρινήσεις σχετικές με τα ανωτέρω τιθέμενα ερωτήματα της Αρχής. Συγκεκριμένα στο έγγραφό της η Global Greece ανέφερε ότι:

Α. Η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου η οποία ανήκει στον καταγγέλλοντα Α είχε αφαιρεθεί από τη βάση της στις 14.07.2009,

Β. ίσως προστέθηκε ως μέρος μιας λίστας στοιχείων επικοινωνίας ΜΜΕ την οποία προμηθεύθηκε από συνεργάτες της για να στείλει ένα σημαντικό δελτίο τύπου και ότι

Γ. έχει τέσσερις τρόπους προσθήκης ηλεκτρονικών διευθύνσεων στη βάση της: από πελατειακή σχέση παροχής υπηρεσιών, από την εισερχόμενη αλληλογραφία, από το σύστημα εγγραφής στη λίστα ενημέρωσης του ιστοτόπου www.globalgreece.gr και από την εγγραφή ενδιαφερομένων στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκμάθησης www.globalgreece-academy.com.

3. Μετά την έγγραφη απάντηση της εταιρείας και κατόπιν νέας σχετικής καταγγελίας (αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2030/29-03-2010) του Β, η Αρχή έστειλε εκ νέου έγγραφο (αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2030-1/19-04-2010) τάσσοντας 15ήμερη προθεσμία για παροχή διευκρινήσεων σχετικά με:

A. την ακολουθούμενη από την εταιρεία διαδικασία προώθησης προϊόντων μέσω μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

B. τις κατηγορίες και τον τρόπο συλλογής των προσωπικών δεδομένων που επεξεργάζεται για το σκοπό αυτό καθώς και

Γ. τον τρόπο λήψης της συγκατάθεσης των παραληπτών των μηνυμάτων εφόσον αυτή υφίσταται.

Σε απάντησή του (Γ/ΕΙΣ/3267/21-05-2010) εγγράφου η εταιρία ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, πως αποστέλλει ενημερωτικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: α) στο πελατολόγιό της, β) σε λίστα που δημιουργείται αυτόματα μέσω αυτόματων μηχανισμών εγγραφής των δύο ιστοχώρων που διατηρεί (www.globalgreece.gr και www.globalgreece-academy.com) και γ) σε επιλεγμένα μέσα επικοινωνίας και δημοσιογράφους (προς ενημέρωση των αναγνωστών / ακροατών τους). Αναφέρει δε πως το e-mail του καταγγέλλοντα (.....) περιήλθε στην κατοχή της πιθανώς με τον ως άνω γ) τρόπο. Επιπλέον αναφέρει πως α) «σε όλες τις περιπτώσεις υπάρχει γραπτή συγκατάθεση στη συντριπτική πλειοψηφία των παραληπτών», ενώ «στην κατηγορία των μέσων μαζικής ενημέρωσης υπάρχει μια συνεχής και αδιάλειπτη συνεργασία με τους δημοσιογράφους». Ισχυρίζεται δε ότι το e-mail του καταγγέλλοντος «πράγματι προστέθηκε στη λίστα των ΜΜΕ χωρίς την συγκατάθεση του αλλά με την παρότρυνση του», θεωρώντας ως παρότρυνση την εμφάνιση του e-mail ως στοιχείο επικοινωνίας της ιστοσελίδας για «θέματα που αφορούν τους επισκέπτες της ιστοσελίδας» και «θέλουν» οι τελευταίοι «τα κάνουν δημοσίως γνωστά στους αναγνώστες» της ιστοσελίδας.

4. Στη συνέχεια υποβλήθηκαν στην Αρχή είκοσι (20) νέες καταγγελίες που αφορούν στην αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) από την εταιρεία Global Greece που περιείχαν διαφημιστικό των παρεχόμενων υπηρεσιών από αυτήν περιεχόμενο. Ειδικότερα, υποβλήθηκαν:

1. Οι υπ'αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5124/23-08-2010, Γ/ΕΙΣ/4147/16-06-2011, Γ/ΕΙΣ/89/09-01-2012, Γ/ΕΙΣ/770/02-02-2012, Γ/ΕΙΣ/1319/22-02-2012 και Γ/ΕΙΣ/5824/13-09-2012 καταγγελίες του Α για αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση ηλεκτρονικού

ταχυδρομείου του i..... στις 10/6/2011, 04/01/2012, 01/02/2012, 22/02/2012 και 12/09/2012.

2. Οι υπ'αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5764/01-10-2010, Γ/ΕΙΣ/3730/30-05-2011, Γ/ΕΙΣ/7517/14-11-2011, Γ/ΕΙΣ/7894/25-11-2011 και Γ/ΕΙΣ/7892/25-11-2011 καταγγελίες του Β για αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του, και στις 01/10/2010, 17/05/2011, 13/11/2011 και 24/11/2011
3. Η υπ'αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5864/06-10-2010 καταγγελία της Γ για αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της και στις 05/10/2010.
4. Οι υπ'αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6762/15-11-2010, Γ/ΕΙΣ/3836/28-05-2012 και Γ/ΕΙΣ/3838/28-05-2012 καταγγελίες του Δ για αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του και στις 05/11/2010, 11/11/2010 και 25/05/2012
5. Οι υπ'αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2085/23-03-2011 και Γ/ΕΙΣ/991/10-02-2012 καταγγελίες του Ε για αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του στις 22/03/2011 και 09/02/2012
6. Η υπ'αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5548/23-08-2012 καταγγελία της ΣΤ για αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της.
7. Η υπ'αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6098/25-09-2012 καταγγελία του Ζ για αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τουτην 20/09/2012
8. Η υπ'αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6654/18-10-2012 καταγγελία του Η για αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του την 17/10/2012.
9. Η υπ'αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1434/26-02-2013 καταγγελία της Θ για αποστολή αζήτητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του την 26/02/2013.

Από τις ως άνω καταγγελίες προκύπτει ότι η αποστολή των μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου από την Global Greece γινόταν με χρήση διάφορων διευθύνσεων ηλ. ταχυδρομείου που της ανήκουν (..@globalgreece.gr, info@globalgreece.gr, gloaled@otenet.gr, glocal@otenet.gr, exports@globalgreece.gr, globalgreece@cyta.gr, seminars@globalgreece.gr και public@globalgreece.gr). Στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τα οποία προσκόμισαν οι καταγγέλλοντες, διαφημίζονται οι υπηρεσίες της εταιρείας, ήτοι σεμινάρια εκπαιδευτικού χαρακτήρα έναντι χρηματικής αμοιβής.

Στις περιπτώσεις στις οποίες οι καταγγέλλοντες επισυνάπτουν την κεφαλίδα του ληφθέντος από την Global Greece διαφημιστικού μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, διαπιστώνεται ότι η αποστολή των μηνυμάτων γίνεται από δυναμικές IP διευθύνσεις (π.χ. - athedsl-.....home.otenet.gr -). Για την αποστολή φαίνεται να χρησιμοποιούνται οι εφαρμογές λογισμικού Microsoft Outlook 2003 (έκδοση 11.0.5510), PHPMailer (έκδοση 5.1) και MailList King (διάφορες εκδόσεις).

Στην καταγγελία της Θ περιλαμβάνεται e-mail της προς την καταγγελλόμενη εταιρεία στις 14/2/2013, στο οποίο ζητείται η διαγραφή από τη λίστα της εταιρείας όλων των e-mails του domain elot.gr.

Επιπλέον, ο Δ κοινοποιεί στην Otenet διαφημιστικό μήνυμα της Global Greece που εστάλη στη διεύθυνση ηλ. ταχυδρομείου του στις 5/11/2010. Στη συνέχεια λαμβάνει απάντηση της Otenet, δια της ομάδας OTE Network Abuse της OTE A.E. (Τμήμα Υποστήριξης Νέων Υπηρεσιών – NEXT2U), στο οποίο η τελευταία αναφέρει ότι *έχει εντοπίσει το χρήστη και έχει προβεί στις απαραίτητες ενέργειες*. Ο Δ περιλαμβάνει όλα τα ως άνω στην υπ' αριθμ. Γ/ΕΙΣ/6762/15-11-2010 καταγγελία του, την οποία επίσης κοινοποιεί στην Otenet.

Κατόπιν τούτων, η Αρχή κάλεσε με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/3681/29-05-2013 έγγραφο της την εταιρεία, όπως νομίμως εκπροσωπείται, να παραστεί στη συνεδρίαση του Τμήματος της Αρχής, την Τρίτη 11-06-2013 και ώρα 11:00, για τη συζήτηση των προαναφερόμενων καταγγελιών. Η εταιρεία ζήτησε διά του δικηγόρου της, Χρήστου Γεωργάντζου και έλαβε από την Αρχή αναβολή για τη συζήτηση της υπόθεσης την Τρίτη 18-06-2013, προκειμένου να παραστεί ο διαχειριστής της και να την εκπροσωπήσει στη συζήτηση της υπόθεσης. Στη συνεδρίαση του τμήματος της Αρχής, την 18-06-2013,

παρέστησαν νομίμως ο Χρήστος Γεωργιάδης και ο μοναδικός εταίρος και διαχειριστής της εταιρείας, Ι. Κατά τη συνεδρίαση, η κληθείσα εταιρεία εξέθεσε προφορικά τις απόψεις της, τις οποίες ανέπτυξε κατόπιν διεξοδικώς με σχετικό υπόμνημά της (βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4327/26-06-2013 έγγραφο προς την Αρχή).

Στο υπόμνημα της η εταιρεία αναφέρει ότι:

α) «οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις, όπως υποβάλλονται στην εταιρεία δεν μπορούν να προσδιορίσουν και πράγματι δεν προσδιορίζουν τα υποκείμενα τους. Η εταιρεία δε κατά κανόνα πράγματι αγνοεί σε ποια πρόσωπα ανήκουν οι διευθύνσεις αυτές... Η εταιρεία φρονεί ότι ουδείς λόγος μπορεί να γίνει εν προκειμένω για προσωπικά δεδομένα και, κατά συνέπεια, για κάποια τυχόν επεξεργασία τους, εφόσον οι εν λόγω ηλεκτρονικές διευθύνσεις, όπως υποβάλλονται στην εταιρεία από τους κατόχους τους, δεν αποτελούν στην πραγματικότητα τέτοια προσωπικά δεδομένα. Σύμφωνα δε με τα ανωτέρω, εφόσον δεν πρόκειται για δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα φρονεί ότι ουδείς λόγος μπορεί να γίνεται για το οποιοδήποτε τέτοιο «αρχείο δεδομένων».

β) «ενημερώνει όσους έχουν ζητήσει, με διάφορους τρόπους, να λαμβάνουν ενημέρωση από την εταιρεία σχετικά με τις προσεχείς δραστηριότητες στις οποίες αυτή συμμετέχει ή τις οποίες αυτή προωθεί, έχοντας ιδίως εγγραφεί με δική τους πρωτοβουλία στο newsletter της εταιρείας, άλλως προωθεί τα σχετικά ενημερωτικά της σημειώματα σε ήδη πελάτες της, που έχουν ήδη συμμετάσχει σε προηγούμενα σεμινάρια της εταιρείας, άλλως προωθεί τα σχετικά της ενημερωτικά της σημειώματα σε μέσα, site και οργανισμούς ειδησεογραφικού ή ενημερωτικού τύπου, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι παροτρύνουν ή συγκατατίθενται στην υποβολή εκ μέρους μας τέτοιων ενημερώσεων, ώστε να τις αξιολογήσουν και κατόπιν να τις προβάλλουν ή όχι στα αντίστοιχα μέσα». Επεξηγώντας το σημείο αυτό η εταιρεία προσθέτει στους παραλήπτες των ενημερωτικών της δελτίων (βλ. Γ/ΕΙΣ/3267/21-05-2010 έγγραφο προς την Αρχή) i) τους χρήστες των ιστοσελίδων www.semifind.gr και www.seminaria.gr, οι οποίοι, όπως αναφέρεται στο υπόμνημα, «αποστέλλουν μηνύματα στην εταιρεία, με τα οποία ζητάνε να λαμβάνουν ενημέρωση για τις δραστηριότητες της εταιρείας» και ii) χρήστες που ενημερώνονται για την εταιρεία μέσω διαφημιστικών καμπανιών της εταιρείας με χρήση Google Ads και «ζητάνε να λαμβάνουν ενημέρωση για τις δραστηριότητες της εταιρείας».

γ) Στην ιστοσελίδα www.globalgreece.gr υπάρχει διαδικασία εγγραφής χρηστών που θέλουν να ενημερωθούν για τις δραστηριότητες της εταιρείας, κατά την οποία ο χρήστης δίνει τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του και στη συνέχεια καλείται να επιβεβαιώσει ότι η διεύθυνση του ανήκει μέσω κατάλληλου υπερσυνδέσμου, ο οποίος του αποστέλλεται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Αν ο χρήστης επιβεβαιώσει ότι είναι κάτοχος της διεύθυνσης τότε εγγράφεται στη λίστα της εταιρείας και ενημερώνεται για τις δραστηριότητές της. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και στο έτερο site της εταιρείας www.globalgreece-academy.eu. Αναφέρει δε ότι η διαδικασία εγγραφής τους «συνιστά ρητή και σαφή προηγούμενη συγκατάθεση τέτοιων ενημερωτικών δελτίων από τους ίδιους για αποστολή στους ίδιους που έχει εξάλλου ρητά κριθεί και από την Αρχή σας ότι αποτελεί πρακτική που συνάδει με τη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 1 του Ν. 3471/2006 (βλ. απόφαση της Αρχής 59/2011)».

δ) αναφορικά με τις υποβληθείσες στην Αρχή καταγγελίες:

- 1) Αναφορικά με το (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2030/29-03-2010 καταγγελία) η εταιρεία επαναλαμβάνει τον ισχυρισμό που είχε προβάλει και στο Γ/ΕΙΣ/3267/21-05-2010 έγγραφό της προς την Αρχή (βλ. ως άνω σημείο 3)
- 2) Αναφορικά με την (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1434/26-02-2013 καταγγελία) η εταιρεία αναφέρει ότι στέλνονταν μηνύματα στον στο πλαίσιο πρότερης συνεργασίας του και του, με τον Ι να διατελεί τότε Γενικός Διευθυντής του και Διευθυντής του
- 3) Αναφορικά με τις καταγγελίες του Α (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5124/23-08-2010, Γ/ΕΙΣ/4147/16-06-2011, Γ/ΕΙΣ/89/09-01-2012, Γ/ΕΙΣ/770/02-02-2012, Γ/ΕΙΣ/1319/22-02-2012 και Γ/ΕΙΣ/5824/13-09-2012 καταγγελίες) και της ΣΤ (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5548/23-08-2012 καταγγελία) αναφέρει ότι δεν «προκύπτει με σαφήνεια σε ποια διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου φέρονται να εστάλησαν τα συγκεκριμένα ενημερωτικά δελτία και από ποια διεύθυνση και, κατά τούτο, η εταιρεία αδυνατεί αντικειμενικά να επικαλεστεί οτιδήποτε συγκεκριμένο σχετικά, εκφράζοντας την εύλογη επιφύλαξη της μέχρι να περιέλθουν σε γνώση της πλήρη και επαρκή στοιχεία αναφορικά με τον διατυπούμενο ισχυρισμό».

- 4) Αναφορικά με τις καταγγελίες του Β η εταιρεία εκφράζει «καταρχήν προβληματισμό, στο βαθμό που επικαλούνται οχλήσεις του καταγγέλλοντος εκ μέρους της εταιρείας μας,....., με δεδομένο ότι το συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο, που έχει δηλώσει το ονοματεπώνυμο «.....» έχει υποβάλει προς τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας Ι τέσσερις φορές «αίτημα φιλίας» στο Internet από διάφορα δίκτυα, γεγονός που προφανώς καθόλου δεν συνάδει με ισχυρισμούς περί δήθεν οχλήσεων και δη επανειλημμένων εκ μέρους της εταιρείας, εφόσον πρόκειται για το ίδιο πρόσωπο». Η εταιρεία επισυνάπτει δε αιτήματα φιλίας από LinkedIn (.....), netlog (αιτήματα που ελήφθησαν στις 11/1/2011 και 5/10/2011 στα ..@globalgreece.gr και ..@globalgreece.gr αντίστοιχα) και Facebook (αίτημα που ελήφθη στις 24/7/2010 στο ..@globalgreece.gr).
- 5) Αναφορικά με τις υπόλοιπες καταγγελίες, η εταιρεία αναφέρει διάφορες πιθανές εξηγήσεις για την αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων στους καταγγέλλοντες, όπως: i) μη χρήση από τους καταγγέλλοντες της δυνατότητας διαγραφής, ii) μη παράδοση των αιτημάτων διαγραφής στην εταιρεία για τεχνικούς λόγους (που αφορούν στο server, στον provider), iii) μη ορθή λειτουργία του λογισμικού αυτόματης διαγραφής της εταιρείας οφειλόμενη σε τεχνικούς λόγους που η εταιρεία αγνοεί, iv) υποβολή αιτημάτων διαγραφής που δεν αφορούσαν όλες τις εγγεγραμμένες στη λίστα της εταιρείας διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, v) εγγραφή των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των καταγγελλόντων στη λίστα της εταιρείας από τρίτα πρόσωπα που είχαν πρόσβαση στις εν λόγω διευθύνσεις και μπορούσαν να επιβεβαιώσουν την εγγραφή των διευθύνσεων στη λίστα της εταιρείας και vi) αποστολή ενημερωτικών μηνυμάτων της εταιρείας στους καταγγέλλοντες από «παραδρομές ή ατυχείς πρωτοβουλίες συνεργατών της εταιρείας (πχ. φοιτητών που έκαναν την πρακτική τους και αυτογνωμότως έστειλαν newsletter σε διευθύνσεις που δεν περιήλθαν στην εταιρεία με κάποιον από τους τρόπους που αναφέρονται στο υπόμνημα» (βλ. ως άνω σημείο β)). «Για τις όποιες τυχόν παραδρομές και πρωτοβουλίες η εταιρεία αναλαμβάνει την πλήρη ευθύνη. Προφανώς όμως αυτό δεν έγινε

δολίως και σε κάθε περίπτωση έγινε εν αγνοία του διαχειριστή και μόνου εταίρου της».

- 6) Αναφορικά με το σύνολο των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των καταγγελλόντων η εταιρεία δήλωσε πως τις αναζήτησε στη λίστα παραληπτών των ενημερωτικών της δελτίων και δεν τις βρήκε πουθενά, πράγμα που σημαίνει ότι αυτές έχουν διαγραφεί προ πολλού. Προσκόμισε δε αντίγραφο του φύλλου καταγραφής των αιτημάτων διαγραφής που λαμβάνει η εταιρεία, στο οποίο περιλαμβάνονται άπασης οι διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των καταγγελλόντων. Το εν λόγω φύλλο καταγραφής περιλαμβάνει περί της 482 διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, χωρίς κανένα περαιτέρω στοιχείο που να τεκμηριώνει είτε την εγγραφή του χρήστη (πχ. ημερομηνία αρχικής εγγραφής χρήστη, κ.α.) είτε τη διαγραφή του χρήστη (πχ. ημερομηνία διαγραφής).

Οι καταγγελίες των Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, Η και Θ κατά της εταιρείας «GLOBAL GREECE MONOΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» με δ.τ. «GLOBAL GREECE Μ.Ε.Π.Ε» εξετάζονται από κοινού λόγω συνάφειας.

Η Αρχή, αφού άκουσε τον εισηγητή και το βοηθό εισηγητή της υπόθεσης και έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία του φακέλου, μετά και από διεξοδική συζήτηση,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Στο άρθρο 2 στοιχ. α' και γ' του ν. 2472/1997 ορίζονται οι έννοιες των απλών δεδομένων και του υποκειμένου αυτών αντίστοιχα. Στο πλαίσιο αυτό, η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ενός φυσικού προσώπου αποτελεί προσωπικό δεδομένο, αφού μπορεί να λειτουργήσει ως στοιχείο έμμεσης αναγνώρισης του κατόχου της, επιτρέποντας την επικοινωνία με αυτόν, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις φέρει ακόμα και στοιχεία του ονόματος του κατόχου. Επισημαίνεται δε ότι, σύμφωνα και με τη Γνώμη 4/2007 της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 της Ε.Ε. σχετικά με την έννοια των προσωπικών δεδομένων, ειδικά κατά τη λειτουργία ηλεκτρονικών υπηρεσιών, στοιχεία έμμεσης αναγνώρισης, όπως η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μπορούν επαρκώς σε ορισμένες περιπτώσεις να διακρίνουν ένα άτομο από άλλα στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου συνόλου, ακόμα και αν δεν έχει γίνει η εξακρίβωση του ονόματός του.

2. Στο άρθρο 2 στοιχ. ζ' ν. 2472/1997, ως “υπεύθυνος επεξεργασίας”, ορίζεται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ακολούθως, στο άρθρο 4 του ίδιου νόμου ορίζονται οι βασικές αρχές της επεξεργασίας. Όταν δε ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η απευθείας εμπορική προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών για διαφημιστικούς σκοπούς με χρήση αυτόματων συστημάτων κλήσης, τυγχάνει εφαρμογής το ειδικότερο άρθρο 11 του ν. 3471/2006 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1 του παραπάνω άρθρου, «η *χρησιμοποίηση αυτόματων συστημάτων κλήσης, ιδίως με χρήση συσκευών τηλεομοιοτυπίας (φαξ) ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και γενικότερα η πραγματοποίηση μη ζητηθεισών επικοινωνιών με οποιοδήποτε μέσο ηλεκτρονικής επικοινωνίας χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών και για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς, επιτρέπεται μόνο αν ο συνδρομητής συγκατατεθεί εκ των προτέρων ρητώς*». Η Αρχή με την Οδηγία 2/2011 για την ηλεκτρονική συγκατάθεση περιγράφει αναλυτικά τις προϋποθέσεις και τους τρόπους νόμιμης λήψης της συγκατάθεσης με ηλεκτρονικά μέσα για τους σκοπούς της ανωτέρω διάταξης. Μοναδική εξαίρεση στην υποχρέωση λήψης προηγούμενης συγκατάθεσης αποτελεί, σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, η περίπτωση κατά την οποία τα στοιχεία επαφής ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποκτήθηκαν νομίμως, στο πλαίσιο της πώλησης προϊόντων ή υπηρεσιών ή άλλης συναλλαγής και χρησιμοποιούνται για την απευθείας προώθηση παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών του προμηθευτή ή για την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών και υπό τις λοιπές προϋποθέσεις που θέτει η συγκεκριμένη παράγραφος. Επισημαίνεται ότι τα παραπάνω, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 11 ν. 3471/2006, ισχύουν και για παραλήπτες μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που είναι νομικά πρόσωπα.

3. Στην υπό κρίση περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία των καταγγελιών, η εταιρεία Global Greece πραγματοποιούσε συλλογή και περαιτέρω χρήση διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων. Να σημειωθεί ότι αν και η ίδια η εταιρεία χαρακτηρίζει τα μηνύματά της ως ενημερωτικά, αυτά είχαν αμιγώς διαφημιστικό χαρακτήρα και αποστέλλονταν για το σκοπό της προώθησης των υπηρεσιών της. Ως εκ τούτου αποτελεί τον υπεύθυνο της εν λόγω επεξεργασίας. Η

αποστολή των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου γινόταν χωρίς η Global Greece να έχει εξασφαλίσει την προηγούμενη συγκατάθεση των παραληπτών, δηλαδή των φυσικών ή νομικών προσώπων των οποίων οι διευθύνσεις ήταν καταχωρημένες στη λίστα της. Όπως επίσης προκύπτει από την εξέταση του φακέλου της υπόθεσης, οι παραλήπτες των μηνυμάτων, δεν είχαν προηγούμενη συναλλακτική σχέση με την εταιρεία. Ως τέτοια δεν μπορεί να θεωρηθεί ούτε η περίπτωση της χρήσης της διεύθυνσης, ούτε των διευθύνσεων του Β καθώς τα αιτήματα φιλίας που μπορεί να αποστέλλει μια εφαρμογή κοινωνικής δικτύωσης δεν αποτελούν συναλλαγές ή επικοινωνίες επαγγελματικού χαρακτήρα. Η Αρχή δέχεται το επιχείρημα της εταιρείας ως προς το ότι δεν δύναται να απαντήσει αναλυτικά για τις διευθύνσεις των Α και ΣΤ αν και φαίνεται ότι και αυτοί έλαβαν διαφημιστικά μηνύματα. Στις λοιπές όμως περιπτώσεις η εταιρεία δεν μπόρεσε να αποδείξει ότι νομίμως αποστέλλει διαφημιστικά μηνύματα στις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των καταγγελλόντων. Σε αυτές περιλαμβάνεται και η αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων σε επιλεγμένα μέσα επικοινωνίας και δημοσιογράφους. Αν και τα στοιχεία αυτά είναι συχνά αναρτημένα σε ιστοσελίδες, αυτό γίνεται για διαφορετικό σκοπό από το σκοπό της προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών.

4. Η εταιρεία δεν εξασφαλίζει ότι η συγκατάθεση πληροί τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του ν. 3471/2006 όπως αυτά προσδιορίζονται στην Οδηγία 2/2011 της Αρχής. Συνεπώς, σε αυτές τις περιπτώσεις, η συγκατάθεση δεν μπορεί να θεωρηθεί έγκυρη. Ειδικότερα. Όσον αφορά τον τρόπο εγγραφής στη «λίστα ενημέρωσης» της εταιρείας μέσω της ιστοσελίδας www.globalgreece.gr (όπως αναφέρεται στην ιστοσελίδα της εταιρείας), η εταιρεία αναφέρει ότι χρησιμοποιούσε σύστημα που πληρούσε τις προϋποθέσεις που τίθενται στο άρθρο 4 παρ. 1 και 2 της Οδηγίας 2/2011 της Αρχής. Από το υπόμνημα όμως της εταιρείας, το επισυναπτόμενο σε αυτό φύλλο καταγραφής των διαγραφών, αλλά και τις προφορικά διατυπωθείσες απόψεις της προκύπτει ότι δεν πληρείται το άρθρο 4 παρ. 3 της ίδιας Οδηγίας, καθώς δεν καταγράφει τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την απόδειξη της δήλωσης της συγκατάθεσης του συνδρομητή ή χρήστη, ήτοι τον τρόπο δήλωσης της συγκατάθεσης για τη συγκεκριμένη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, καθώς και την ημέρα και ώρα της δήλωσης. Σημειώνεται ότι η εταιρεία χρησιμοποιεί σύστημα επιβεβαιωμένης συγκατάθεσης, συνεπώς «τα παραπάνω στοιχεία πρέπει να τηρούνται τόσο για την αρχική δήλωση, όσο και για την

επιβεβαίωση της δήλωσης συγκατάθεσης».Επιπλέον, όσον αφορά τον τρόπο εγγραφής στο «ενημερωτικό δελτίο» της εταιρείας μέσω της ιστοσελίδας www.globalgreece-academy.eu (όπως αναφέρεται στο υπόμνημα της εταιρείας), σε έλεγχο της εν λόγω ιστοσελίδας την 3/7/2013, δε βρέθηκε φόρμα εγγραφής που να παραπέμπει σε τέτοιου είδους εγγραφή. Τέλος, το προσκομισθέν φύλλο καταγραφής των διαγραφών της εταιρείας, όπου περιλαμβάνονται 482 διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μεταξύ των οποίων άπασες οι διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των καταγγελλόντων, δεν περιέχει κανένα περαιτέρω στοιχείο για τις δηλώσεις ανάκλησης των εν λόγω 482 συνδρομητών και συνεπώς δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 παρ. 1 εδ. δ' της Οδηγίας 2/2011 της Αρχής.

5. Όπως επίσης προκύπτει από το ιστορικό της παρούσης, η Global Greece δε συμμορφώθηκε με τις συστάσεις της Αρχής αναφορικά με τις νόμιμες προϋποθέσεις για την αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω η Αρχή,

1) Επιβάλλει στην «GLOBAL GREECE ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» με δ.τ. «GLOBAL GREECE Μ.Ε.Π.Ε» πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για την παραβίαση του άρθρου 11 παρ. 1 του Ν. 3471/2006, ήτοι την αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου χωρίς τη συγκατάθεση των συνδρομητών.

2) Επιβάλλει στην εταιρεία την υποχρέωση να διαγράψει αμέσως από το αρχείο των διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που διατηρεί εκείνες τις διευθύνσεις, για τις οποίες δεν έχει λάβει τη συγκατάθεση του παραλήπτη για αποστολή μηνυμάτων ηλεκτρονικής αλληλογραφίας ή για τις οποίες ελήφθη συγκατάθεση που δεν πληροί του όρους που προβλέπονται στην οδηγία 2/2011 της Αρχής και να ενημερώσει σχετικά την Αρχή.

Ο Πρόεδρος Τμήματος
Γεώργιος Μπατζαλέξης

Η Γραμματέας
Μελομένη Γιάννακη